

Kính thưa Thầy và các Thầy Cô!

Chúng con xin phép chia sẻ một số nội dung chính mà chúng con ghi chép trong bài Thầy Vọng Tây giảng từ 4h50' đến 6h00', sáng Chủ Nhật, ngày 04/08/2024.

*****

TỊNH KHÔNG PHÁP NGŨ

BÀI 207

Hòa Thượng dạy chúng ta rằng sống ở trong thế gian này phải có lòng nhẫn nại. Tâm chúng ta bình thì thế giới bình, tâm chúng ta an thì thế giới an. Chư Phật Bồ Tát đều dạy chúng ta phải bình tâm. Hòa Thượng nói hằng ngày bạn xem báo chí và thấy nơi này chiến tranh, nơi kia động đất hay sóng thần thì tâm bạn đã bất an. Tâm bạn càng bất an thì thế gian này thêm động loạn.

Việc bạn biết được nhiều tin tức không có nghĩa bạn sẽ giúp được các nơi khổ nạn. Hòa Thượng chỉ dạy rằng thay vì chúng ta lo lắng ưu tư cho những nơi khổ nạn đó thì chúng ta bình tâm mà niệm Phật. Tâm bình thì chúng ta mới có thể giúp được những nơi đó có thêm chút tốt lành. Sở dĩ thế gian nhiều kiếp nạn và khổ đau là vì tâm người không biết thế nào là thiện, là ác, gần như thiện ác lẫn lộn, thiện thì tưởng là ác mà ác thì tưởng là thiện. Thiện ác, tốt xấu đều không phân minh.

Buổi tọa đàm trước thềm Lễ Tri ân Cha Mẹ tối qua tại Thành Phố Hồ Chí Minh diễn ra đầy cảm xúc. Những người được mời lên chia sẻ cảm ngộ tâm đắc học tập đều là tình cờ, không hề có sự sắp xếp trong kịch bản. Những câu chuyện của họ đầy cảm xúc khiến không khí của buổi tọa đàm trở nên thiêng liêng. Thế nhưng, những người lớn tuổi, 60-70 tuổi thì không hề cảm nhận được từ trường đó mà nói chuyện không khác gì đang ở chợ. Họ không hề có chút cảm xúc nào, không cảm nhận được bầu không khí thiêng liêng. Cùng may rằng từ trường xúc động của buổi gala đã lấn hết từ trường xấu do họ tỏa ra nên không làm nhiễu loạn được buổi tọa đàm.

Một người lịch sự, dù không biết đến đạo lý, mà thấy một buổi lễ nghiêm túc như vậy, họ sẽ thức liễm thân tâm một chút. Tuy nhiên, những người lớn tuổi này đã quá quen với sự bao chao dao động với cường độ mạnh nên ở những nơi thiêng liêng đầy cảm xúc đó mà họ vẫn vô cảm. Ngay đến người đang ở trong hoàn cảnh tốt đẹp như vậy mà còn không khởi lên chút ý niệm thiện thì làm sao những người không có hoàn cảnh tốt đẹp lại có thể khởi được niệm thiện lành.

Điều này giải thích cho thấy thế gian làm sao mà không bất an, làm sao mà không động loạn. Vì lý do này mà những nơi bất an, động loạn thì tâm nhẫn nại của chúng ta phải càng cao và chúng ta phải nỗ lực hơn nữa để làm ra biểu pháp nhằm cảnh tỉnh mọi người. Làn sóng dao động bất thiện đang càng lúc càng mạnh, lấn lướt các hoàn cảnh thiện nên nếu chúng ta không nỗ lực, kiên trì hơn thì sóng bất thiện sẽ trùm khắp. Một

khi năng lượng bất thiện chùng khắp thì thiên tai, bão lũ, động đất, sóng thần sẽ từ nơi đó mà hình thành với tần suất ngày một nghiêm trọng hơn.

Phật dạy: *“Cảnh tùy tâm chuyển, y báo tùy theo chánh báo chuyển”*. Y báo là hoàn cảnh sống và chánh báo là tâm chúng ta. Con người bao chao, dao động, bất thiện thì hoàn cảnh này có phải là hoàn cảnh sống của chúng ta nữa không? Ở hoàn cảnh mà con người không khởi niệm thiện, chỉ toàn là *“danh vọng lợi dưỡng, tự tư tự lợi, năm dục sáu trần, tham sân si mạn”* thì hoàn cảnh đó sẽ mang đến cho chúng ta rất nhiều tai nạn, còn nơi nào càng thanh tịnh thì nơi đó càng yên ổn. Cho nên chúng ta đã tích cực rồi thì nay phải tích cực hơn nữa để làm ra việc thiện lành, điều tốt đẹp để cứu giúp thế gian này.

Hòa Thượng chỉ dạy rằng trong thời hiện đại này, bố thí pháp là làm ra tấm gương tốt để cảm động được tâm hồn khô cằn, gổ đá của con người ngày nay. Buổi tọa đàm hôm qua rất thiêng liêng mà những người trên 70 tuổi sau lưng tôi nói chuyện từ đầu đến cuối, không có chút cảm xúc gì. Họ đã trải qua sương khổ cuộc đời mà lại không cảm nhận được nhân tình thế thái nên khiến tôi rớt nước mắt. Cho nên chúng ta thấy: *“Đường xa, gánh càng nặng mà gánh càng nặng thì đường lại càng xa”*. Chúng ta đi đường ngược vòng thì chúng ta còn khó khăn hơn rất nhiều.

Hòa Thượng dạy: *“Công phu là từ nơi nội tâm mà làm nên Phật pháp gọi là nội minh. Nội là trong, minh là sáng. Sáng từ trong nội tâm của mình. Nếu chúng ta không nắm được trọng điểm này thì chúng ta tuy học rộng, nghe nhiều vẫn không thể nào có lực”*. Mọi sự mọi việc đều có dụng công từ nơi nội tâm của chính mình mà làm. Công phu không có lực vì chúng ta chỉ ở bề ngoài, không ở trong nội tâm cho nên mọi sự chúng ta phải quay về với nội tâm, bắt đầu từ tâm chân thành mà làm.

Chúng ta có thể cảm nhận được rằng trong đời sống thường ngày, nếu chúng ta bắt đầu từ tâm chân thành sẽ cảm được tâm chân thành, mọi sự mới có lực, tức là trên cảm động chư Phật, Bồ Tát, dưới cảm động được thiên địa quỷ thần và các chúng sanh ở các tầng không gian khác.

Hòa Thượng hỏi: *“Thế nào là tâm chân thành? Chân thành là không vọng ngữ, là hằng ngày không nói chuyện thị phi, phải quấy, tốt xấu. Đại sư Lục Tổ Huệ Năng nói: “Nếu là người chân thật tu hành thì không thấy lỗi thế gian”*. Hằng ngày mình dọn thân tâm mình còn không đủ thời gian thì thời gian đâu mà thấy người có lỗi.

Ngài tiếp lời *“Có những người ngày ngày niệm Phật tu hành nhưng vẫn sa đà vào phải quấy, tốt xấu nhân ngã (ta và người) mà không hề dừng lại. Chúng ta tu hành như vậy giống như cốc nước bị rò rỉ, khiến nước trong cốc sẽ chảy đi mất.”* Có người cả đời tu hành, làm thiện mà chỉ vì nói chuyện phải quấy tốt xấu nên công đức phước báu của họ bị tiêu mất, dẫn đến chướng ngại, tai ương, khổ đau, khó khăn vẫn trùng trùng.

Hòa Thượng nói đây chính là tâm cảnh của mỗi chúng ta. Hằng ngày chúng ta làm nhiều việc tốt nhưng cũng làm ra rất nhiều việc xấu, gây nên chuyện phải quấy, tốt xấu. Người chân thật tu hành thì kiểm soát khởi tâm động niệm, hành động tạo tác của chính mình đã không đủ thời gian thì làm sao có thể đi đo lường điều phải quấy, tốt xấu của người. Cho nên tu hành theo cách như vậy, dẫu trải qua nhiều năm đi nữa, cũng chỉ là uổng phí bởi chẳng lợi ích gì, khổ đau vẫn khổ đau và chướng ngại vẫn chướng ngại.

Hòa Thượng nói: “**Chúng ta tu hành Tịnh Độ là tu Thanh tịnh, Bình đẳng, Giác cũng chính là Tam học - Giới Định Tuệ. Thanh tịnh là Giới học, Bình đẳng là Định học, Giác là Huệ (trí tuệ) học. Thanh tịnh là Tăng bảo, một trần (hạt bụi) không nhiễm. Nếu thuận với Thanh tịnh, Bình đẳng, Giác thì chính là Thanh tịnh và trái với Thanh Tịnh, Bình đẳng, Giác này là ô nhiễm**”.

Hòa Thượng từng dạy quy y Phật là Giác mà không Mê, quy y Pháp là Chánh mà không Tà, quy y Tăng là Tịnh mà không Nhiễm tức là không nhiễm ô bởi “*tham sân si ngạo mạn*”, “*danh vọng lợi dưỡng*”, ý niệm hưởng thụ “*năm dục sáu trần*”. Chúng ta xét thấy tần suất ô nhiễm của chúng ta quá nhiều nên giữ tâm thanh tịnh quá khó, chúng ta chưa đạt được thanh tịnh. Hiện tại, chúng ta có tiến bộ nhưng mức độ chuyển biến quá thấp. Thời gian dương thọ của chúng ta chỉ có vài chục năm, nếu phức độ chuyển đổi không nhanh hơn thì e rằng không còn đủ thời gian. Nếu như vậy thì lần này lại một lần nữa trễ hẹn.

Việc này nếu xảy ra không phải lỗi của Phật A Di Đà, lỗi của Phật, Bồ Tát mà là lỗi của mỗi chúng ta. Sự chệnh mảng là lỗi của chúng ta vì vậy mà chúng ta tu hành khó thành tựu. Không phải là Phật pháp không linh, không màu nhiệm mà do chính mình dụng công không tới. Nghe tới đây chúng ta hoàn toàn tâm phục khẩu phục, rõ ràng hoàn toàn do mình dụng công không tới.

Hòa Thượng nhấn mạnh: “**Nội ngoại pháp không**” tức là trong thì không khởi niệm, ngoài thì không dính mắc, chính là không chấp trước, ngày ngày làm nhiều việc mà cứ như thể không làm. Chúng ta mỗi người chưa ai đạt được cảnh giới này mà chỉ biết đây là hướng mà chúng ta phải nỗ lực đi tới.

Thực tế chúng ta làm chút việc mà đã thấy mình có công, thậm chí muốn người ta ghi nhận mình. Đây là điều tệ hại! Làm mà mong ghi nhận là dính mắc quá nhiều, tâm thái như vậy thì không nên làm nữa vì đó là cơ hội để dẫn đến ảo danh ảo vọng. Người xưa từng nói: “*Nhiều việc không bằng ít việc, ít việc không bằng không việc gì.*” Nhiều việc mà nhiều phiền não thì không bằng ít việc, ít việc mà vẫn phiền não thì tốt nhất là không làm nữa.

Thế nhưng trên tinh thần của Bồ Tát đạo, không thể không làm, không thể không vì người mà tận tâm tận lực phục vụ. Nếu không làm thì tâm Đại Từ Bi bị thui chột, dẫn tới con đường đi đến thành công vốn đã xa lại càng xa. Dẫu biết chúng chưa làm được

tới cảnh giới này nhưng Hòa Thượng vẫn chỉ bảo cho chúng ta vì muốn chúng ta biết rõ nguyên nhân vì sao người tu hành Phật pháp có thể đạt được cảnh giới còn chúng ta thì không. Chương ngại ở nơi đâu? Ở nơi chính mình!

Người tu hành đều biết rằng không để trong tâm mọi sự mọi việc, còn chúng ta thì ngược lại, chúng ta lại để mọi sự mọi việc vào trong tâm mình. Ngài Lục Tổ Huệ Năng nói rất hay rằng: “*Bổn lại vô nhất vật*” – vốn dĩ không có vật nào trong nội tâm của mình. Nhưng tại sao chúng ta lại để nội tâm mình đầy phiền não, vọng tưởng chấp trước? Vì chúng ta cố tình mang vào tâm thanh tịnh của chúng ta vốn không có một vật nào.

Sau buổi tọa đàm, tôi đi về chỗ nghỉ, thường 9 giờ tối là tôi đã ngủ nhưng 11 đêm hôm qua tôi mới ngủ được. Tuy vậy, buổi sáng tôi vẫn dậy sớm, lễ Phật bình thường, không hề mệt mỏi. Vì sao tôi làm được như thế? Vì đã thành thói quen, việc tốt cần làm nên làm, không công không đức, làm xong thì ra về, trong tâm chẳng mang thứ gì nên rỗng rang. Hòa Thượng dạy: “*Tất cả pháp (mọi sự mọi việc) trong cuộc sống thường ngày đều không để trong tâm.*” Ở tâm mình chỉ là một mảng tâm thanh tịnh.

Ngài trích lời Lục Tổ Huệ Năng rằng: “*Bổn lại vô nhất vật, hà xứ nhá trần ai*” – *vốn dĩ không có vật nào trong nội tâm của mình thì có thứ gì làm chúng ta ô nhiễm. Cho dù một ngày từ sáng đến tối niệm một câu A Di Đà Phật thì tuyệt đối cũng không chấp trước.*” Hằng ngày chúng ta chấp trước, dính mắc trong một câu “*A Di Đà Phật*” thì theo Hòa Thượng: “*Đó chỉ là sự niệm nên cho dù niệm tốt hơn thì chỉ có thể đạt được sự nhất tâm. Nếu ngay đến câu Phật hiệu mà không chấp trước thì liền được lý nhất tâm*”.

Không chấp trước tức là không niệm mà tự niệm, niệm mà không niệm, trở thành tự nhiên nơi tâm của mình. Tâm mình không khởi vọng tưởng, vọng niệm thì thôi mà nếu khởi niệm là khởi câu “*A Di Đà Phật*”, không cần dùng tâm chủ động khởi niệm. Để chúng ta đạt được cảnh giới này hay nói cách khác là đạt “*lý nhất tâm*” là việc rất khó. Tuy nhiên, dù có khó thì chúng ta vẫn phải biết là tu hành cũng sẽ phải đạt đến cảnh giới này.

Hòa Thượng lại nói: “*Chúng ta biết đây tuyệt nhiên không phải là cảnh giới của chúng ta! Thôi thì vẫn phải bắt đầu từ có niệm, ngày ngày phải giữ chặt câu A Di Đà Phật. Hãy lão thật, thành thật mà niệm, ngày ngày dùng tâm thành thật, dùng tâm trung thực mà niệm là được rồi.*”

“*Tu hành không chỉ ở người xuất gia mà đối với người tại gia cũng có thể thành tựu như nhau. Người xuất gia ban đầu cũng là vì hoàng pháp lợi sanh, báo ân đức của Phật, khi ban đầu dùng tâm Bồ Tát này, nhưng dần dần tiếp xúc danh vọng lợi dưỡng thì tâm liền thay đổi.*” Điều này đều đúng với cả người xuất gia và tại gia. Nếu

tiếp xúc càng nhiều với “*danh vọng lợi dưỡng*” hay danh càng nhiều, lợi càng lớn thì càng chìm sâu vào danh và càng khó buông được lợi.

Phàm phu chúng ta hễ cứ gần “*Tài Sắc Danh Thục Thùy*” thì đều dính “*Tài Sắc Danh Thục Thùy*”. Chúng ta biết rõ tập khí xấu của mình để cố gắng đối trị, không để nó tùy tiện phát tác. Đây chính là tu hành. Ngày ngày, chúng ta cứ để tập khí tùy tiện phát khởi, gặp danh thì chúng ta chạy theo danh, gặp tiền tài thì chạy theo tiền tài. Như vậy là chúng ta chưa thúc liễm chính mình. Tu hành thì phải biết thúc liễm tập khí của chính mình.

Hòa Thượng nói: “***Phải là chân thật tu hành thì mới chân thật có kết quả. Không chân thật tu hành thì không chân thật có kết quả.***” Nếu ngày ngày, chúng ta vẫn bị chướng ngại, vẫn bị khổ đau là vì chúng ta chưa thật làm. Thật làm là gì? Là thật buông xả, không dính mắc. Không thật làm là gì? Là không buông xả đầy vướng mắc, gặp danh lợi thì dính danh lợi, trong đầu chỉ toàn là lời lỗ, tốt xấu, hơn thua. Tham không được thì sân, sân nổi lên rồi thì bắt đầu si mê. Đó chính là không thật làm.

Nếu mọi thứ chúng ta đều buông xả, không dính mắc thì chẳng có gì làm chúng ta chướng ngại hay buồn bã. Chúng ta đến chỗ này mà người ta giành thì chúng ta nhường, vậy thì không có khổ đau. Hòa Thượng lại nói: “***Phật pháp trăm ngàn muôn kiếp mới được gặp. Pháp môn Tịnh Độ càng khó hơn. Nếu như chăm chỉ mà tu học thì vạn người tu, vạn người chứng đắc.***” Khổ nổi là ngày nay vạn người tu mà không thấy người nào chứng đắc.

Hòa Thượng nói sở dĩ người ta không thành công là vì không buông được những phiền não chấp trước nơi nội tâm mình. Đây chính là nguyên nhân chính. Ngài nói: “***Sai lầm là ở ngay chính mình***”. Không phải sai lầm ở nơi Phật bởi giáo huấn của Phật là muốn chúng ta đạt được thành tựu như Phật đã thành tựu không hề muốn chúng ta đạt được thấp hơn.

Theo Hòa Thượng, chướng ngại là ở ngay chính mình, chính mình cũng không thật buông xả. Nếu chúng ta thật làm, thật buông xả thì thành công của chúng ta cũng trác tuyệt cũng siêu việt như chư Phật, Bồ Tát. Cho dù là hiện tại những cảnh giới nơi nội tâm của chúng ta chưa đạt được như lời Phật, Bồ Tát đã dạy, như Phật, Bồ Tát đã chứng nhưng chúng ta biết hướng đi để mà phấn đấu nỗ lực.

Bài học hôm nay Hòa Thượng dạy chúng ta công phu phải bắt đầu từ nơi nội tâm. Không phải chỉ lúc niệm Phật mà khi làm tất cả các việc làm lợi ích cho mọi người, chúng ta bắt đầu từ tâm chân thành thì đó cũng là công phu. Tâm chân thành sẽ chiêu cảm tâm chân thành đến để cùng làm với chúng ta. Vậy thì mọi khó khăn, chướng ngại là do chính chúng ta, còn nếu chính mình đã vượt qua vướng mắc nơi nội tâm thì chướng ngại không còn./.

*****

Nam Mô A Di Đà Phật

Chúng con xin tùy hỷ công đức của Thầy và tất cả các Thầy Cô!

Nội dung chúng con ghi chép lời giảng của Thầy có thể còn sai lầm và thiếu sót. Kính mong Thầy và các Thầy Cô lượng thứ, chỉ bảo và đóng góp ý kiến để tài liệu học tập mang lại lợi ích cho mọi người!